

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

“...Η κοπέλα είναι μια στάμνα, όποιος τη σπάει την παίρνει

...Η κοπέλα είναι μια στάμνα, όποιος τη σπάει την παίρνει, έτσι λέει η μάνα μου. Θα ήμουν πραγματικά ευτυχισμένη αν γεννιόμουν αγόρι, όπως ο Κοζιμίνο, αλλά όταν μ' έκαναν κανείς δε με ρώτησε. Ημασταν μαζί στην κοιλιά της μάνας μας και ήμασταν ίδιοι, γεννηθήκαμε όμως κι αρχίσαμε να είμαστε διαφορετικοί: εγώ με ροζ φανελάκι και αυτός με γαλάζιο, εγώ με πάνινη κούκλα και αυτός με ξύλινο σπαθί, εγώ με λουλουδάτο φορμάκι κι αυτός με ριγέ...

ΒΙΟΛΑ ΑΡΝΤΟΝΕ

Με ένα μικρό «όχι» ξεκίνησαν πολλές επαναστάσεις

«Η ατίθαση καρδιά της Ολίβα Ντενάρου» (εκδόσεις Πατάκη) μας ωθεί να ανακαλύψουμε ότι κρυβόταν πριν από πενήντα επτά χρόνια κάτω από το χαλί, όταν οι γυναίκες έπρεπε ακόμη να αγωνίζονται για το δικαίωμα του «ΟΧΙ» και του «ΝΑΙ» τους. Μόνο αν έχετε μια άθραυστη καρδιά θα μείνετε ανέγγιχτοι από αυτό το εξαιρετικά γραμμένο μυθιστόρημα ενηλικίωσης που βασίζεται σε αληθινή ιστορία.

Η συγγραφέας Βιόλα Αρντόνε αναγραμματίζει το όνομά της σε Ολίβα Ντενάρου και γράφει την ιστορία της, που βασίζεται στην πραγματική ιστορία της Ιταλίδας Φράνκα Βιόλα (Franca Viola), η οποία τη δεκαετία του 1960 αρνήθηκε το «γάμο αποκατάστασης» με τον βιαστή της, κατά το εθιμικό δίκαιο, σύμφωνα με το οποίο η γυναίκα έχανε την τιμή της αν αρνιόταν να παντρευτεί τον άνδρα από τον οποίο είχε χάσει την παρθενιά της. Η Βιόλα θεωρείται η πρώτη Ιταλίδα που δημόσια αρνήθηκε δημοσίως αυτή τη μοίρα και η οικογένειά της άσκησε δίωξη εις βάρος του βιαστή της, ο οποίος την απήγαγε για περισσότερο από μία εβδομάδα και τη βίασε κατ' επανάληψη. Η Βιόλα έγινε σύμβολο χειραφέτησης των γυναικών του Νότου της Ιταλίας και όχι μόνο.

Το μυθιστόρημά σας βασίζεται σε αληθινή ιστορία. Ποιες είναι οι προκλήσεις της συγγραφής ενός μυθιστορήματος ενηλικίωσης σε έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο;

Εγγραφα την Ολίβα Ντενάρου γιατί ήθελα να αναλογιστώ τη γυναίκα κατάσταση

Η συγγραφέας καταπιάνεται με μία αληθινή ιστορία ενηλικίωσης στην Ιταλία της δεκαετίας του '60

ΓΙΟΥΛΙΑ ΤΣΑΚΑΛΟΥ

σήμερα, όμως έπρεπε πρώτα από όλα να κάνω ένα βήμα πίσω. Θυμήθηκα ότι μέχρι πριν από 40 χρόνια στην Ιταλία υπήρχε ένας νόμος που λεγόταν «matrimonio riparatore», όπου επέτρεπε σε έναν άνδρα που βίαζε μια γυναίκα να μην έχει ποινικές συνέπειες, αν μετά το βιασμό προσφερόταν να την παντρευτεί! Νόμιζα ότι οι αγώνες των γυναικών μάς οδήγησαν σε σύντομο χρονικό διάστημα να σημειώσουμε τεράστια πρόοδο σε πολλούς τομείς από την άποψη των δικαιωμάτων μας. Δυστυχώς, όμως, η νοοτροπία παρέμεινε ίδια, αμετάβλητη.

Ποιες δυνάμεις αφυπνίζει και ενεργοποιεί η πρωίδα σας Ολίβα Ντενάρου μέσα από την άρνησή της να ακολουθήσει το εθιμικό δίκαιο του 1960;

Η ιστορία είναι για την Ολίβα, ένα 15χρονο κορίτσι που ζει στη Σικελία στις αρχές της δεκαετίας του 1960. Δεν είναι επαναστάτρια, δεν έχει πολιτική συνείδηση, δεν θέλει να ανατρέψει τους κανόνες που της έμαθε η μητέρα της. Αλλά όταν ένας άνδρας την

απαγάγει και τη βιάζει για να την παντρευτεί (παρά την άρνησή της), εκείνη αποφασίζει να πει όχι και να αναφέρει τη βία που υπέστη! Και το κάνει με απλό τρόπο, μόνο και μόνο για να διατηρήσει την αξιοπρέπειά της. Πολλές επαναστάσεις άλλωστε ξεκίνησαν με ένα μικρό «όχι», που στη συνέχεια έγινε χιονοστιβάδα. Αυτό είναι ένα βιβλίο για την επιθυμία, για το αίσθημα ενοχής που γεννά η επιθυμία, για το θέμα της συναίνεσης και για την ανακάλυψη της ομορφιάς τού να είσαι γυναίκα από ένα κορίτσι που θα ήθελε να γεννηθεί άνδρας, όπως ο αδελφός της, για να ζήσει μια πιο ελεύθερη ζωή.

Θα καταφέρει να βρει τη θέση της μέσα σε έναν κόσμο συντηρητικό και αμιγώς πατριαρχικό;

Δεν ήταν εύκολο να είσαι γυναίκα στη δεκαετία του '60. Τα κορίτσια υποτάσσονταν στην εξουσία των πατεράδων, των αδελφών τους και μετά του συζύγου τους, δεν είχαν ελευθερία, σπάνια μπορούσαν να σπουδάσουν και πολύ σπάνια να εργαστούν. Έπρεπε να φτάσουν στο γάμο παρθένες και μετά να αφιερωθούν στην οικογένειά τους. Οι συμπεριφορές τους κρίνονταν από την κοινωνία, ειδικά στη Νότια Ιταλία, η οποία ήταν πάντα πιο

παραδοσιακή. Η κοινή ηθική ήθελε τη γυναίκα να είναι μητέρα και σύζυγος και έπρεπε να αντέχει τις προδοσίες του συζύγου της σωπλά. Ο νόμος τιμωρούσε μόνο τη γυναικεία μοικεία και προέβλεπε πολύ χαμηλή ποινή για έναν άνδρα που θα σκότωνε τη γυναίκα του για αντίστοιχη προδοσία. Σήμερα τα πράγματα έχουν αλλάξει: δεν υπάρχουν πλέον νόμοι που εισάγουν διακρίσεις και οι γυναίκες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε οποιαδήποτε εργασία. Δυστυχώς, όμως, εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά προβλήματα: βία κατά των γυναικών, γυναικοκτονίες (τρεις γυναίκες σκοτώνονται κάθε μήνα από τους συντρόφους τους ή πρώην συντρόφους τους), άνισο μοιράκι και κυρίως το γεγονός ότι ακόμη και σήμερα στην Ιταλία οι γυναίκες πρέπει να διαλέξουν μεταξύ μητρότητας και εργασίας, σαν να ήταν δύο ξεχωριστές και εναλλακτικές καριέρες. Η συμπύκνωση των δύο αυτών καταστάσεων εξακολουθεί να είναι πολύ δύσκολη για πολλές γυναίκες.

Εδώ μου κάνει εντύπωση ότι δίπλα της στο πρόβλημά της στέκεται ο πατέρας της! Εν μέσω λέξεων, σκέψεων πού θέλετε να οδηγήσετε τον αναγνώστη;

Ο πατέρας της Ολίβα υποστηρίζει την απόφαση της κόρης του και τη συνοδεύει για να καταγγείλει τον βιαστή της. Είναι ένας άνδρας ικανός να ακούσει και να στηρίξει την κόρη του, ακόμα κι όταν φοβάται ότι μπορεί να κάνει λάθος. Πιστεύω ότι είναι ένα θετικό παράδειγμα μη τοξικού αρσενικού. ■